

Kohti unelma-ammattia

K1J1

Minna

Moikka, mä oon Minna.

Maiju

Moikku, mä oon Maiju.

Minna

Ja me tehdään teille Keudan kuudennen tuotantokauden podcastia... Nyt mä unohdin sen nimen.

Maiju

Kohti unelma-ammattia.

Minna

Ai niin, niinhän se olikin. Ja tota niin, meille tulee tänne vieraita, sitten me höpistään omiamme...

Maiju

Ja sitten taas höpistään omiamme.

Minna

Vastuu jää sitten teille kuulijoille tästä lopulta.

Maiju

Täysin.

Minna

Niin, eli tää on vähän nyt erilaista, mutta mä uskon, että te viihdytte. Tulkaa mukaan.

Maiju

Tervetuloa matkalle mukaan ja jos et tuu, niin...

Minna

Se on sun häpeäsi.

Maiju

Moi.

Minna

Moi.

Maiju

No niin, haasteiden kautta voittoon. Meillä oli tuossa vähän teknistä hämminkiä, mutta eipä meitä kaada koneet eikä mitkään. Nimittäin tänään onkin aiheena motivaatio ja meillä on täällä vieraana Hannu Seppänen, joka toimii Keudan opinto-ohjaajana. Tervetuloa.

Hannu

Terve.

Maiju

Terve, ootko ollut?

Hannu

Minä oon ollut tässä, kuulkaa, tässä podcastissa jo siellä ihan ensimmäisellä kaudella.

Maiju

Oo. Hänellä on todennäköisesti enemmän kokemusta kuin meillä, Minna.

Minna

Niin on, niin on. Me ollaan, Hannu, aloitettu aina niin tää, että kerrotaan vitsi. Onko sulla vitsiä?

Hannu

Mulla olisi tämmöinen vitsi, että tuota... Mikä on pimeä ja päättyy s:ään?

Minna

En tiedä.

Maiju

Pimeä päättyy s:ään. Onko tää K18-vitsi?

Hannu

Ei.

Maiju

No, kerro sitten.

Hannu

Avaruus.

Maiju

Oo! Aika paha.

Minna

Oli hyvä.

Maiju

Oli. Hei, Hannu, kiva kun pääsit tulemaan meidän vieraaksi, ja kerro vähän, että minkälainen on sun päivä, peruspäivä opinto-ohjaajana.

Hannu

No, mullahan on aivan erilainen työpäivä kun monella muulla Keudan... tuommoisella opinto-ohjaajalla, joka toimii täällä erilaisissa toimipisteissä. Mä oon hakeutumisenpalveluiden opinto-ohjaaja ja mun asiakkaita on hakijat ja alanvaihtajat.

Maiju

Niin, eli siis tulevat opiskelijat tavallaan.

Hannu

Kyllä, ja sitten mä oon paljon tuolla erilaisissa tapahtumissa, markkinoilla. Tapaan ihmisiä, jotka ei ole koskaan kuulleetkaan vaikka Keudasta.

Maiju

Okei. Se on aika mielenkiintoista. Tuleeko tässä heti alkuun mieleen vaan semmoinen, että mimmoinen on semmoinen normihakija? Hakeeko tänne minkä ikäistä porukkaa, millasilla taustoilla? Kerro vähän siitä.

Hannu

Kyllä, meillä on tosi moninainen joukko hakijoita ja koulutuksesta kiinnostuneita. Paljon on aikuisia alanvaihtajia tosi paljon. Esimerkiksi kulttuuripuolelta on...

Maiju

Joo, tässä on kaks heti.

Hannu

Kyllä. Niin, sitten on niinku, esimerkiksi nyt korona-aikana, kun oli aikamoinen tilanne kulttuuripuolella, niin sitten moni alkoi miettimään, että "Hetkinen, että mitähän muuta mä voisin tehdä?", ja sitten niitten ihmisten niitä urapolkuja ja sitä uraohjausta sitten annan ja ne voi olla ihan puhelinsoittoja tai sitten voidaan ottaa Teams-yhteydellä keskustelua, että mikä voisi olla, mikä tutkinto tai sitten se voi olla joku ihan lyhyt koulutuskin. Ja maahanmuuttajia on paljon mulla, että englannin kielellä ja ohjaan ihmisiä ja sitten toki sitten nuorempiakin, että siellä sitten voi olla vaikka joku huoltaja, haluaa kysellä vaikka yhteishakuun liittyviä asioita, niin sitten opastan toki heitäkin, mutta pääsääntöisesti aikuiset alanvaihtajat on se mun juttu.

Minna

No, kuuluuko sun tuohon niin sanottuun neuvontapalveluun myöskin sitten se, että sä neuvot, että miten tää opintojen rahoitus on mahdollista hoitaa?

Hannu

Joo, se onkin mielenkiintoinen aihe, mutta me ollaan tehty tähän liittyen tällainen TikTok-video, eli meillä ei ole pelkästään tämmöistä liikkuvaa tää opinto-ohjaus vaan myös digitaalista, ja TikTokissa on tärkeätä, että se asia kerrotaan mahdollisimman visuaalisesti houkuttelevalla tavalla ja mahdollisimman lyhyesti. Ja taitaa olla, että se meidän, että "miten rahoitat opintoni" -TikTok-video, niin taitaa kestää ehkä alle minuutin, ehkä 40 sekuntia.

Maiju

Okei, ootko sä itse siinä mukana siis?

Hannu

No, mä siinä esiinnyn ja...

Maiju

Siis pääesiintyjä, hyvänen aika.

Hannu

Kyllä, siinä olen mukana ja se on ollutkin hauskaa, että meillä on ollut ajatus se, että ollaan siellä missä ihmisetkin on ja nuoret ihmiset on TikTokissa.

Maiju

Niin, no, se on tätä päivää. Minkälaisia opiskelijoita, ketä te tänne oikein haluaisitte Keudaan opiskelemaan? Onko sillä niinku merkitystä, ketä tänne tulee. Mikä on semmoinen ihanneopiskelija?

Hannu

No, just tästä nyt, kun tänään puhutaan motivaatiosta, niin tosi tärkeätä on se, että löytää semmoisen oman alan, joka sitten itseään innostaa ja motivoi. Te voitte vaikka itse miettiä, että silloin, kun te pohdiskelitte, että "Mitähän mä lähtisin opiskelemaan?", että tuli jostakin semmoinen, ehkä kipinä, että voisin nyt vähän opiskella lisää. Niin sitten just, että mikä se voisi olla se ala ja mikä semmoinen kiinnostuksen kohde voisi olla, niin minä olen siinä apuna kuuntelemassa, ja sitten vaihtoehtojen miettimisessä sitten voin olla siinä sen ihmisen apuna ja tukena ja katsotaan sitten erilaisia koulutuksia, tutkintoja ja sitten siinä ollaan vähän niinku semmoisena tienviittana.

Minna

No, paljonko sulle tulee semmoisia ihmisiä, jotka ei tiedä yhtään, mitä ne haluaa?

Hannu

Joo, näitäkin on, että niinku...

Maiju

Ai, siis Minna on soittanut sulle?

Maiju

No, joo, mutta mä olin eri nimellä. Mä esiinnyin *incognito*.

Hannu

Joo, siis tosiaan, meiltä voi varata ihan siis netistä semmoisen 45 minuutin uraohjausajan ja sitten ihan lähdetään siitä, että "Hei, mistä asiasta haluat jutella?", että sitten voi toki siihen, jos haluaa, niin varata tai kertoa siihen lyhyesti tämmöisen intron tästä asiasta, mutta joskus voi olla sillä lailla, että "Mulla on vaikka jäänyt opinnot kesken, ja sitten mä oon tehnyt tässä nyt jotain töitä, mutta en yhtään nyt tiedä, että mitä tekisin.", niin ihan lähdetään sitten tämmöisistä isoista unelmista, vaikka että mistä mä oon unelmoinut tai omista vahvuuksista, missä mä oon taitava, sen tyyppisistä asioista liikkeelle, että vähän sitten ehkä suljetaan joitakin pois, että monestihan ihminen sitten on, että "No, ei. En mä nyt ainakaan halua sitä työtä tehdä.", niin sittenhän se on jo sieltä pois sulkemalla.

Maiju

Niin, se on ehkä helpompi sanoa, että mikä ei todellakaan kiinnosta. Onko siinä eroa sitten, että mikä kiinnostaa nuoria ja mikä kiinnostaa aikuisopiskelijoita, onko siinä semmoista selkeätä jakoa?

Hannu

No, ainakin silleen on ollut tuolla lähihoitajapuolella, niin sen voisin sanoa, että miehet innostuu hoitotyöstä ja sosiaali- ja terveysalan töistä vähän aikuisempina, että helposti edelleen niinku ajatellaan, että on nää meidän tutkinnot ja alat vähän niinku jakautunut sen sukupuolen mukaan ja että tilannehan on edelleen joillakin aloilla edelleen aika, että on niin sanottuja naisten naisvaltaisia aloja ja sitten miesten miesvaltaisia aloja. Että tokihan toivoisin, että jos sua oikeasti kiinnostaa se toisten ihmisten vaikka auttaminen, niin sitten voi sitten valita jo nuorena sen, mikä sua ihan oikeasti kiinnostaa.

Maiju

Niin, tuossa tulee varmaan vastaan tää kuuluisa asia raha, että itse voisi ajatella, että siinä on aika paljon... Rahaa on kuitenkin iso motivaattori monelle. Kyllä ihmiset haluaa tienata hyvin ja sitten valitettavasti näillä niin sanotusti naisvaltaisilla aloilla saattaa olla heikko palkka siihen työmäärään nähden. En tiedä, vaikuttaako. Tää oli vaan mun henk. koht. mielipide, älkää suuttuko kukaan.

Hannu

Joo, tosta voisi sanoa, että tokihan tätä motivaatiota voidaan jakaa tälleen perinteisesti, on sitä sisäistä motivaatiota ja sitten tää ulkoinen motivaatio, kuten esimerkiksi palkka voi olla yksi tämmöinen, mikä sitten voi motivoida, mutta kuinka pitkään sitten se, jos on vaan niitä ulkoisia motivaatiotekijöitä, mitkä innostaa, niin kuinka pitkälle siinä jaksaa olla töissä? Ehkä joku jaksaa. Mutta...

Maiju

Niin, ehkä se ihan yksinään riittää tai...

Hannu

Pitää löytää siitä työstä sitten jotain muutakin, kuin vaan niitä ulkoisia tekijöitä. Että kyllä mä niinku toivoisin, että kaikki Keudan opiskelijat löytäisivät niitä innostuksen kohteita, jotka kumpuaa sieltä heidän sisältään ja he pääsevät tekemään semmoisia mielekkäitä hommia ja sitten tokihan siinä sitten voi olla, ettei ihan tiedäkään, mitä lähtee opiskelemaan sitten, että "Aa, ai täällä voi tämmöistäkin tehdä, että hei, voisinkohan mä tuon tutkinnonosan tehdä?", ja sitten niinku avautuu se koulutus ja tutkinto sitten ihan uudella tavalla, kun on päässyt sisään.

Minna

Mm. No, nyt sitten, täällähän on myöskin näitä kokkiopiskelijoita ja joku näistä opettajista jopa oli jossain kilpailussa, näin tuossa jotain, ilmeisesti pärjäsin aika hyvin, niin tietysti se ehkä muuttuu myöskin sen myötä, kun televisiossa on kokkeja, jotka on tämmöisiä julkkiksia, niin sitten ehkä pojat hakeutuu paremmin sinne kokkilinjalle sitten kun naisia. Onko näin?

Hannu

No, meillähän on Keudassa menestyneitä kokkeja. Tosiaan ihan Dani Hänninen. Muistelen, että hän on opiskellut Keudassa ja oli meidän sen ensimmäisen podcastin vieraanakin, niin MasterChef-kisoissa taisi tulla ihan sinne palkintosijoille... Joo, niin, että sanoisin näin, että kyllä me tarvitaan esikuvia. Että jos niinku vaikka tekin mietitte, että kun te olette ajatelleet, että nyt tää media-ala voi olla teidän juttu, niin teillä on ehkä ollut joku esikuva tai joku inspiraation lähde, ketä te olette ajatelleet, että "Vitsi, mäkin voisin tehdä ehkä jotain semmoista hommaa.", niin kyllähän se innostaa sitten, että kun saadaan niitä hyviä esimerkkejä.

Minna

Niin, mullahan se kävi niin, että kun selattiin näitä, että mitä kaikkea täällä voi opiskella, niin mulla loppu akku siihen radiolinjan kohdalle, niin mä ajattelin, että mä lähden nyt sitten tonne, että se oli se syy.

Maiju

Mutta kiva, että sut otettiin tänne, että annetaan kaikille mahdollisuus.

Minna

Kyllä. Joo. Vaikka ei ole kauhean hyväkään, niin sitten voi olla, että pääsee mutta...

Maiju

Nimenomaan, päästiin taas tähän, että miten se motivaatio merkkää.

Minna

Kyllä. Kyllä.

Maiju

Se on kaikista tärkeintä, sillä pääsee yllättävän pitkälle. Onko Hannulla semmoista ongelmaa, kun mietin tuossa oman ammattini kautta, että kun aina kysytään, että jääkö joku rooli päälle, kun lähdet teatterista, niin jääkö sulle semmoinen oporooli päälle, kun sä lähdet kotiin? Motivoitko sä ihmisiä? Ootko sä luonteeltani semmoinen, että sä tuolla aina tsemppailet, tiiäkö ja niinku?

Hannu

Mä oon tosi paljon, sitten kun oon päässyt töistä, niin tykkään pötkötellä ja olla omissa oloissani ja ja kun on antanut, tiedättekö tälleen... Kun tää on vuorovaikutusammatti ja kohtaamisammatti, niin kyllä tuntuu, että sitten on ihana olla vaan silleen ihan itsekseen ja olla silleen ihan omissa ajatuksissa ja ei pysty ihan tälleen olla koko ajan siellä samanlaisessa moodissa. En... Mä tarviin niinku vastapainoa, kyllä.

Maiju

Niinpä, että lataa niitä akkuja ja sitten kerää taas sitä virtaa niin sanotusti. Se on ihan oikein. Se tekee susta, hei, ihmisen. Hyvä.

Hannu

Opokin on ihminen.

Maiju

Hyvä.

Minna

Ei, kun jatketaan vielä, katso, tässähän käy taas tuo sama...

Maiju

Näytä uudestaan tuo käsimerkki, niin mä voin kertoa kuulijoille, mitä sä näytit.

Minna

Mä tarkoitin sillä sitä, että älä hakkaa sitä pöytää, että kun aika kova jyskytys tuli, mutta sä nyt et tajunnut sitä, että...

Maiju

Mutta tälle on diagnoosikin.

Minna

Jaa. Niin, joo, ei se mitään, mutta ei oteta sitä puheeksi nyt. Mutta tota niin... Mun tekisi mieli vielä kysyä jotain semmoista, että mitäs spesiaalia sä pystyt niinku... Pystytkö sä johdattelemaan ihmisiä johonkin, että jos ajatellaan, mä tiedän, että on näitä ihmisiä jotka on ihan siis kujalla, että mitä ne haluaisi tehdä, niin millä tavalla sä pystyt lukemaan niitä ihmisiä ja ehkä jopa niille vähän johdattelemaan, että olisiko tää sitä sun alaa, koska kyllähän se on myöskin, että jos ei oo niinku minkäänlaista... Tai miten, jos ei oo niinku kiinnostusta opiskeluun. Ja kuitenkin meillä on nyt tää, niinku toivotaan, että opiskellaan vanhuuteen asti, niinku mekin ollaan täällä jo melkein kepit käsissä mennään tuolla käytäviä pitkin, tai ainakin minä.

Maiju

Niin, eikä oo tietoa, että päästäänkö me edes eläkkeelle.

Minna

Niin, no sekin vielä. Mutta siis yleensä just se, että on tää pitkäaikainen opiskelu, mitä halutaan, niin että alkaako se sitten siitä joku, kun on pakko opiskella peruskoulun jälkeen ainakin se yksi vuosi...

Hannu

Nyt on tullut tää oppivelvollisuuden laajeneminen.

Minna

Niin, kyllä, ja itse kyllä kannatin sitä, ihan mun mielestä se on todella hyvä asia, niin...

Maiju

Muistatko sä vielä, Minna, siis mitä sä alun perin kysyit?

Minna

Mutta kato, kun mä haluan vaan puhua, kun mä katson tuota ruutua, niin mä en oo saanut puhua yhtään.

Maiju

No, voi ei. Hei, ensi jaksossa luvataan, että Minna saa puhua enemmän, älkää olko huolissanne.

Minna

No, niin, niin.

Hannu

Mä sanoisin näin, että opinto-ohjauksessa on tosi tärkeitä tällainen eettinen näkökulma ja se, että tuossa eräässä motivaatioteoriassa puhutaan tällaisesta *self-huggingista*, että hirveän helposti ihminen lähtee niitä omia, että jos on joku tällainen itselle tärkeä arvo tai tarve, niin lähtee, tai moni voi vaikka vanhempikin huomata, että esimerkiksi, jos on vaikka itsellä semmoinen korkea järjestyksen tarve ja sitten sillä omalla lapsella tai opiskelijalla se on hyvin matala se järjestyksen tarve, niin sitten voi olla, että helposti lähtee niitä omien tarpeiden mukaan sitten siinä ohjaamaan, on hyvä tiedostaa ne omatkin tarpeet ja tällaiset, voisiko sanoa, että se homma on opiskelija- tai hakija- tai asiakaskeskeistä tai asiakaslähtöistä, että se on hänen opintopolku tai hänen ura ja semmoinen toisen kunnioittaminen on kaiken a ja o, että ei ole tarkoitus minun, että kaikista tulee Keudan lähihoitajaopiskelijoita. Se olisi epäeettistä. Vaan, että jokaiselle löytyy se oma polku ammattiin ja työhön, yrittäjyyteen, tai jatko-opintoihin. Joskus voi olla, että se ratkaisu on, että se opintopaikka löytyykin vaikka jostain naapurikoulusta tai oppisopimuksella voi opiskella...

Maiju

Eli sä et saa potkuja siinä vaiheessa sitten?

Hannu

Juuri näin, eli tosiaan, että voi olla, että ollaan sen ihmisen kanssa ja hänen kanssaan pohdiskellaan ja annetaan vaihtoehtoja, että mitä voi tehdä tai mitä vaihtoehtoja on olemassa.

Maiju

Voi että, kun mulla olisi ollut tommoinen opo silloin, kun mä rupesin ensimmäisen kerran opiskelemaan, niin olisipa ollut mahtavaa.

Minna

Niin, mutta...

Maiju

Hänelle terveisiä, jos hän on elossa, että kyllä musta kuitenkin tuli ihan ihminen, mutta olisit voinut auttaa samalla lailla.

Minna

Niin, mutta entäs, tuleeko sulle joskus mieleen, kun ihminen siinä innoissaan "Ja nyt musta tulee sitä ja tätä ja tota.", että ajattelet, että... "No ei tässä elämässä."

Maiju

Niin, että mitä jos se niinku vaikuttaa ihan vaan, että hän valitsee ihan väärän suunnan. Voiko näin käydä edes?

Hannu

Mulla on esimerkki: mä olin tuossa toisessa koulussa opinto-ohjaajana. Olin äitiysloman sijaisena ja siinä oli yksi henkilö, kuka sitten halusi hakea erittäin vaikeasti... sinne on vaikea päästä, yliopistoon semmoinen ala ja hän tuli sitten, kun haku oli päättymässä, niin samaisena päivänä hakemaan siihen koulutukseen ja me oltiin jo siitä puhuttu, mutta hän ei ollut sitten laittanut sitä hakemusta vetämään. Siinä oli sillä lailla, että siinä oli semmoisia esitehtäviä, mitä piti lähettää. Häneltä löytyi ne esitehtävät, mutta sitten se, että ei ollut laittanut niitä sitten, täyttänyt sitä lomaketta, ja näitä liitteitä siihen sitten mukaan, niin hän tuli sitten sinä päivänä mun luokse ja sitten mä sanoin sille, että jos sä aiot hakea tähän koulutukseen, niin se homma menee niin, että sinä lähdet tänään nyt sitten kiireellä kotiin ja menet täyttämään... Me tulostettiin ne kaikki dokumentit, mä alleviivasin hänelle tussilla ne kaikki tärkeät kohdat, mitkä pitää olla täytettynä, ja sitten hän lähti. Ja tosiaan sitten... En käyttänyt tätä tämmöistä lausetta, että "Ymmärräthän, että sinne on tosi vaikea päästä." Ja sinne otettiin 25 opiskelijaa... ja hän pääsi!

Minna

Mahtava tarina.

Maiju

Aika huikeata. Ihan nousi karvat pystyyn.

Minna

Hei, mutta tiedättekös te mitä? Tää oli tässä.

Maiju

Hei, aivan ihanaa.

Minna

Tuleeko meille nyt siis selville, se että...

Maiju

Mulla on ainakin motivoitunut olo ja jotenkin...

Minna

Niin.

Maiju

Kyllä kaikesta selviää. Puhumalla selviää.

Minna

Niin, tännehan me päästiin myöskin puhumalla. Sehän on tullut selväksi kaikille jo. Tässäkin tänään, kun ruvettiin tekemään tätä, niin koko Keuda oli hälytystilassa, kun oli koneet seis ja...

Maiju

Eikä meidän tarvinnut kuin katsoa tota konetta.

Minna

Niin, joo. Niin se ei sitten enää toiminut, mutta nyt toimii. Ja hei, Hannu, mahtavaa, kun tulit meidän vieraaksi.

Maiju

Kiitos.

Minna

Oli ihana kuulla, että ihmisillä on mahdollisuus soittaa ja mäkin voin sitten soittaa omalla nimellä seuraavaan ammattia kun mä rupean hakemaan, niin...

Maiju

Niin, ja teet tärkeitä ja hyvää työtä.

Minna

Niin, kyllä. Hei, kiitoksia, Hannu.

Hannu

Kiitos, ja kaikkea hyvää teille.

Maiju

Kiitos. Moi moi.

Minna

Kuin myös.